

تخصیص ۵ میلیارد دلار به واردات خودرو

از ابتدای سال تا پنجم دی ماه بالغ بر ۳۱ میلیارد و ۴۰۲ میلیون دلار ارز به وزارت صمت داده شده است که نسبت به سال گذشته پنج درصد افزایش یافته است. به حوزه خودرو و قطعات نیز پنج میلیارد و ۴۰۶ میلیون دلار تاکنون ارز تخصیص داده شده که نسبت به سال گذشته هشت درصد افزایش یافته است. به گزارش ایسنا، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی از افزایش ذخایر ارزی کشور و بانک مرکزی خبر داد و تاکید کرد، ثبات در بازار ارز ادامه دارد. فرزین در این جلسه بر ادامه تثبیت اقتصادی و ثبات در بازار ارز، تداوم روند کاهشی نرخ رشد نقدینگی و پایه پولی به منظور مهار تورم تاکید کرده است. همچنین هدایت هدفمند اعتبارات به سمت تولید و افزایش ذخایر ارزی کشور و بانک مرکزی از دیگر اظهارات رئیس کل بانک مرکزی در جلسه غیرعلنی با نمایندگان مجلس شورای اسلامی بوده است.

دلیل تغییر جهت تورم

سیاست‌های معطوف به کنترل تورم از جمله ایجاد ثبات در بازار ارز یا کاهش نرخ رشد نقدینگی در ۱۰ ماه گذشته به شکل مستمری در ستاد اقتصادی انجام شده است. به گزارش ایسنا، احسان خاندوزی، سخنگوی اقتصادی دولت دلیل افزایش تورم خوراکی‌ها در ماه قبل را اختلال تولید گوشت قرمز و برخی اقلام دیگر اعلام کرد و گفت: این امر باعث شد تورم خوراکی‌ها به بیش از چهار درصد در آذر برسد و هدف‌گذاری تورم در این ماه قدری نسبت به آنچه مدنظر بانک مرکزی بود افزایش یابد که برای حل این مشکل وزارت کشاورزی در تلاش است بخشی از این کسری و ناترازی را با واردات موقت برطرف کند. او با اشاره به وضعیت شاخص‌های اقتصادی کشور در ماه‌های گذشته، اظهار کرد: کاهش نرخ تورم یک برنامه اصلی و در صدر پیگیری‌ها از بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های مؤثر در افزایش قیمت‌هاست.

مالیات‌ستانی از نقل و انتقال سهام

در سی‌ویکمین اقدام سازمان امور مالیاتی در جهت تسهیل امور مؤدیان و بهبود محیط کسب‌وکار، از این به بعد مالیات نقل و انتقال سهام غیربورسی از طریق درگاه ملی خدمات الکترونیک سازمان امور مالیاتی به صورت برخط و بدون نیاز به مراجعه حضوری، انجام می‌شود. سیدمحمد مهدی سبحانین، رئیس سازمان امور مالیاتی در صفحه شخصی خود در شبکه‌های اجتماعی نوشت: با الکترونیکی شدن مالیات نقل و انتقال سهام غیربورسی علاوه بر کاهش زمان این فرآیند از چند روز به چند دقیقه، فعالین اقتصادی از سالانه بیش از ۲۰۰ هزار تردد و مراجعه حضوری بی‌نیاز شدند. اشخاص حقیقی/ حقوقی که به‌عنوان سهامدار یک شرکت درخواست نقل و انتقال سهام را از طریق اداره ثبت شرکت‌ها ثبت می‌کنند و وضعیت درخواست آنها به مرحله پرداخت مالیات می‌رسد، می‌توانند درخواست‌های مربوط به نقل و انتقال سهام خود را در پنجره واحد خدمات مالیاتی مشاهده کنند.

روزگار عجیب فساد

جواد ساداتی نژاد وزارت را با حاشیه‌های انتصابات فامیلی آغاز کرد و اکنون از متهمان پرونده نهاده‌های دامی است

این دورا خواه‌ناخواه به هم مرتبط می‌کند. باید قبول کنیم که فساد در کشور تغییر سطح داده و به بالاترین سطح خود یعنی به وزرای کابینه رسیده است؟ یک فرد چطور توانسته از فیلترهای نظارتی عبور کند، روی کرسی وزارت بنشیند و با داشتن پرونده فساد مالی در آرامش استعفا دهد و وزارت را ترک کند؟ هر چند وزیر سابق آنقدر خوش‌شانس نبود که دستش رو نشود و دولت سیزدهم را در دومین سال وارد چالش نکند.

وزیر سابق جهاد کشاورزی کیست؟

جواد ساداتی‌نژاد، ۵۱ ساله از اهالی سفیدشهر کاشان، اصولگرا است و گاهی برخی او را «پایداری چی» خطاب می‌کنند اما برخلاف آنها، فارغ التحصیل دانشگاه امام صادق نیست و البته از کشور محبوب این روزهای اصولگرایان یعنی دانشگاه دولتی مسکوی روسیه، دکترای مهندسی هیدرولوژی گرفته است. از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ در دولت محمود احمدی‌نژاد رئیس دانشگاه کاشان شد و طرح بورسیه به دختران محجبه اروپایی را در این دانشگاه بنیان گذاشت. در دولت دوم احمدی‌نژاد به معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید اما در نهایت قصد رفتن به مجلس کرد و بعد از آنکه نماینده اصلاح‌طلب کاشان و آران و بیدگل برای مجلس نهم رخصت شد، این وزیر اصولگرا بود که با ۶۸ هزار رای به جای او وارد بهارستان و مجلس دهم شد. در سال ۱۳۹۶ از حامیان ابراهیم رئیسی در انتخابات ریاست‌جمهوری بود و هر چند در کلبی از رفتن حسن روحانی گفت اما روحانی سکان دولت دوازدهم را نیز برعهده گرفت و وزیر سابق جهاد کشاورزی، مخالفتش را با او به درون مجلس برد و از طراحان استیضاح محمد جواد ظریف، وزیر خارجه دولت روحانی و حتی علی لاریجانی، رئیس مجلس دهم بود. او بازم بدون قیاب با ۸۸ هزار رای به مجلس یازدهم راه یافت و به کمیسیون کشاورزی رفت اما این شروع تازه مدیریت او محسوب می‌شود چرا که با آمدن

علی ایوبی
گزارشگر هم‌میهن

دولت سیزدهم را باید کابینه شگفت‌انگیز دانست؛ چراکه اتفاقاتی در سطوح وزارتی رخ می‌دهد که به قول امروزی‌ها برای دیگر دولت‌ها قفل بوده است. هر چند در گذشته نیز دختر یکی از وزرا نامش در فساد دارو مطرح شد اما وزرا شخصاً در پرونده‌ها پایشان گیر نبود. نام وزیر سابق جهاد کشاورزی در پرونده نهاده‌های دامی بر سر زبان‌ها افتاد. امروز شاید از عجایب باشد که هم خبر تایید صلاحیت وزیر سابق برای حضور در انتخابات مجلس دوازدهم اعلام می‌شود و هم اینکه خبرنگار یک خبرگزاری اصولگرا از صدور رای اولیه پرونده «نهاده‌های دامی» از طرف شعبه اول دادگاه ویژه جرائم اقتصادی خبر داده که وزیر سابق جهاد کشاورزی در آن محکوم شده و برخی متهمان پرونده به ۲ تا ۵ سال زندان محکوم شده و دیگر حکم انفسال دائم از خدمات دولتی گرفته‌اند.

به جز پرونده نهاده‌های دامی که نام وزیر سابق در آن دیده می‌شود، بیشتر از یک ماه است که نام او با موضوع ارزهای «شرکت جای دیش» نیز گره خورده است؛ پرونده‌ای که تلاش شد تا به دولت حسن روحانی ربط داده شود اما سخنان رئیس قوه قضائیه حکایت دیگری را از آن ماجرا نشان داد. وزیر سابق جهاد کشاورزی در فروردین امسال از دولت سیزدهم خداحافظی کرد اما رفتن ناگهانی او و ارقام سنگین پرونده فساد جای دیش، نام وزیر سابق را هنوز در صدر اخبار و ذهن افکار عمومی زنده نگه داشته است. هر چند هنوز هیچ خبری از جزئیات پرونده دیش منتشر نشده اما همزمانی تخصیص‌ها با دوره وزیر سابق،

پنهان است و عملاً وضعیتی ایجاد می‌کند که در آن ارتکاب جرم از داخل ساخت سیاسی افزایش پیدا می‌کند و بعد از آنکه تخلف و جرم رخ داد تعقیب و پیگیری آن نیز بسیار دشوار می‌شود. در پاسخ به سوال شما بیشتر باید از جامعه‌شناسی کیفری و جرم‌شناسی به این مسائل نگاه کنیم و با آن مواجه شویم. ما قوانین زیادی داریم؛ پس مشکل از نبود قانون نیست، چرا که بدترین قانون نیز می‌تواند تاثیرگذار باشد، منتی می‌بینیم که قوانین ما هیچ اثری ندارد پس باید به دنبال عواملی غیر از قانون بگردیم. متأسفانه تاثیر قانون در وضعیت کنونی ناچیز است.

برای پیدا کردن عوامل بیرونی چه نهادی باید دست به کار شود؛ دولت یا قوه قضائیه؟

من از یک منظر کلی‌تر به این سوال پاسخ می‌دهم. مسئله فساد ذات حقوقی ندارد بلکه ذات سیاسی دارد. نوع نگاه به مسئله فساد یقه‌سفیدها نیز باید تغییر کند. یک نقیصه بسیار بزرگی در ایران داریم و آن نیز نداشتن سیاست کیفری است. سیاست کیفری، ناظر است به مبارزه با بزه در سطح برنامه‌ریزی کلان کشور؛ به این معنا که شما هر برنامه‌ای که می‌خواهید در کشور طراحی و اجرا کنید را باید به میزان جرم‌زایی آن توجه کنید. به‌عنوان مثال وقتی قرار است خصوصی‌سازی انجام شود باید دیده شود که این مسئله به چه میزان خصلت جرم‌زایی دارد یا وقتی می‌خواهند حداقل دستمزد کارگران مشخص شود باید به این موضوع توجه داشته باشند که این مصوبه چقدر خصلت جرم‌زایی دارد. به‌طور کلی، چه در برنامه عمرانی و چه در قانون بودجه و چه در قوانین کشور، باید این مطالعه وجود داشته باشد که این قوانین تا چه اندازه خصلت جرم‌زا دارند و یا خصلت مقابله با جرم. متأسفانه در ایران هیچ‌گاه چنین دیدگاهی وجود نداشته است و غفلت بسیار بزرگ و آسیب‌زایی در این زمینه اتفاق افتاده است. مثلاً فرض کنید قیمت بنزین قرار است گران شود؛ باید به این نکته توجه شود که این تصمیم چه اثرات جرم‌زایی در کشور دارد و یا سیاست آموزشی در وزارت آموزش و پرورش قرار است تغییر کند، آیا به این فکر کرده‌اند که این مسئله چقدر می‌تواند جرم‌زا باشد؟ این جزئیات هیچ‌گاه در نظام برنامه‌ریزی کشور مورد توجه قرار نگرفته است. نکته دیگر اینکه، یکی از ابزارهای مهم مبارزه با جرایم یقه‌سفیدها که متکی به ساختار دولت هستند «آزادی بیان» است که از طریق آن و حق دسترسی به اطلاعات، افکار عمومی از آنچه که در ساختار قدرت می‌گذرد آگاهی پیدا کنند و از طریق نظارت افکاری عمومی بتوان با این قبیل جرایم مقابله کرد، زیرا دستگاه‌های موجود در داخل قدرت به دلیل منافع مشترک در قدرت قادر نیستند با این دسته

کامبیز نوروزی حقوقدان:

فساد یقه‌سفیدها ذات سیاسی دارد نه حقوقی

با نظر شما چرا سطح فساد در دولت‌ها تغییر کرده و به بالاترین سطح خود یعنی وزیر رسیده است؟ مشکل را در چه می‌بینید؟

مشکل چندان از قوانین نیست. البته نمی‌خواهم این را بگویم که قوانین ما مطلوب و تکمیل است اما مشکل اصلی در ساختار اداری کشور است که در آن موارد استثناء بسیار است. همچنین نظام تجارت و کار اقتصادی کاملاً مبهم است و دستگاه‌هایی وجود دارند که آنها اساساً خود را تابع قانون نمی‌دانند. همچنین من به این موارد، مصونیت ایدئولوژیک را اضافه می‌کنم که باعث می‌شود تعقیب یا نظارت بر کار برخی افراد یا جریانات از بین برود. یک مثال خیلی ساده می‌زنم؛ ما در فرهنگ اقتصادی و سیاسی کشور واژه‌ای داریم که سال‌هاست آن را می‌شنویم. آن واژه بسیار پیش‌پاافتاده است ولی نقش بسیار بزرگی در مشکلات کشور دارد و آن واژه «مدیر دلسوز» است. کلمه «دلسوز» عملاً نظام مدیریتی کشور را به مصونیت می‌رساند، یعنی اگر مدیری خطایی مرتکب شد، به سابقه این مدیر مراجعه می‌کنند و مثلاً می‌بینند که در سال‌های مختلف خدماتی کرده و دلسوز بوده، که همین امر باعث می‌شود نظارت بر آن مدیر عملاً بی‌نتیجه شود. روابط شبکه‌ای در ساخت مدیریت، یکی دیگر از عوامل عدم موفقیت مبارزه با فساد است. به‌هرحال در سطوح بالای مدیریت، هر مدیری به یک جریان سیاسی تعلق دارد؛ پس وقتی او مرتکب تخلفی می‌شود و یا مورد تعقیب قرار می‌گیرد، دوستان و هم‌جناح‌های او تلاش می‌کنند که این فرد را از مهلکه به در آورند که در این مورد مثال‌های فراوانی را می‌توان زد که من از آن خودداری می‌کنم.

نکته بعدی، پنهان کاری بسیار گسترده در دولت و شرکت‌های دولتی در فرآیندهایی مثل خصوصی‌سازی است. هیچ اطلاعاتی از این فرآیندها منتشر نمی‌شود و کسی نمی‌داند در آن چه می‌گذرد. ما در جرم‌شناسی می‌گوییم که محیط‌های پنهان به‌شدت استعداد تولید جرم دارند. در خیابان‌های تاریک به‌سادگی می‌توان به مردم حمله کرد، سرقت کرد و یا آنها را به قتل رساند. محیط رفتار سیاسی و اقتصادی در ساختارهای موجود کاملاً

نگاه
کارشناس